

**POLITISKA
HANDBÖCKER, III
STATEN SOM LIFSFORM**

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649002108

Politiska handböcker, III staten som livsform by Rudolf Kjellén

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.
Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

RUDOLF KJELLÉN

**POLITISKA
HANDBÖCKER, III
STATEN SOM LIFSFORM**

RUDOLF KJELLÉN

POLITISKA HANDBÖCKER

III

STATEN
SOM LIFSFORM

STOCKHOLM • HUGO GEBERS FÖRLAG

ISAAC MARCUS
BOKTRYCKERI-
AKTIEBOLAG
STOCKHOLM
1916.

TILL

PONTUS FAHLBECK

FÖREGÅNGSMANNEN

*MED TACKSAMHET
OCH TILLGIFVENHET*

FÖRORD

Denna bok är tills dato mitt hufvudarbete, som ger sammanhang åt mitt splittrade verk på skilda områden af teoretisk och praktisk politik. I dess grundtanke löpa de spridda studierna samman som backar och bifloder i en hufvudfåra och vinna enheten af en gemensam, fast genomförd statsåskådning. Därmed betecknar den ett väsentligt steg fram mot det mål, dit jag som vetenskapsman innerst syftat: ett politikens system.

Det första svaga steget på den vägen innehålles i en tidningsartikel om »Politiken som vetenskap», publicerad i början af år 1901; härnedan meddelad som bilaga. Närmast följde, som ett slags praktiska experiment, de studier öfver statens högsta positiva uppenbarelser, hvilka sammanfattades i arbetet om »Stormakterna», första upplagan 1905; förordet därtill innehåller redan in uice hela den nya statsläran. Därpå upptogs det teoretiska problemet till direkt behandling, på offentliga populärvetenskapliga föreläsningar vid Göteborgs Högskola höstterminen 1908, och för denna framställning valdes till rubrik »Staten som lifsform, konturer till en empirisk statslära».

Nya etapper i denna teoretiska och systembyggande verksamhet innehållas i »Stormakternas» andra upplaga 1911—1913 (särskildt förordet till del IV), vidare i »Till

kritiken af Stormakterna» 1913 (i Festskrift till Hugo Geber), »Samtidens stormakter» 1914 och »Världskrigets politiska problem» 1915; till dess principerna slutgiltigt utformades i föreläsningen om »Statskunskapens objekt», med hvilken jag i maj 1916 tillträdde den Skytteanska professuren vid Uppsala universitet. Denna föreläsning (sedermåra särskildt tryckt i Statsvetenskaplig Tidskrift) ingår nu som inlednings- och första kapitlet i denna bok. Men äfven den, liksom hela närvarande framställning, hvilat i grunden på 1908 års föreläsningar, som beteckna min definitiva brytning med den juristiska statslärdningen. I huru i alla stycken ånyo genomtänkta och mångfaldigt fördjupade, ligga alltså dessa föreläsningar till grund för den publikation som nu, med bibehållande af deras rubrik, söker en större allmänhet.

Detta ursprung har framhållits här afven för att i någon mån förklara den understandom mycket kursiva form, i hvilken undersökningen framträder. Jag dölgjer icke för mig, att den rätt illa motsvarar hvad man i allmänhet inlägger i begreppet handbok; snarare träffar den in på hvad vi i skolan kallade läsebok», i direkt motsats mot läro- och handbok. Om jag det oaktadt (i enlighet med förläggarens önskan) nu låtit framställningen i denna sin ursprungliga, fria form ingå i serien af politiska handböcker», så söker detta sitt rättfärdigande i själva grundtankens allsidiga och konsekventa genomförande; ur den synpunkten att det är kärnans fasthet mera än skalets, som konstituerar väsendet i en vetenskaplig lärobok.

Om denna synpunkt här får anses tillämplig, så skall måhända den friare formen befinnas tjänlig för ett annat

ändamål, som icke mindre än det vetenskapliga åsyftats med närvarande arbete liksom med mitt hela verk. Det afser att vara en introduktion i en värld, som för allt för många af mina landsmän är främmande: nämligen den omgifvande politiska verklighetens. Vi hafva som folk benägenhet att skatta åt ett slags »idealism», som i grunden föga annat är än ett öfverkultiveradt eller trött släktes böjelse att drömma sig bort från en besvärlig och oskön verklighet. Längre nog och tillräckligt hafva vi offrat på sådana altaren. Det är tid att vakna. Det börjar blifva en fråga om lif och död att icke längre bära fagra bindlar för ögonen i en tid, som är hård mot alla men hårdast mot blindbocken. Därför är det en enkel och bjudande medborgertlig plikt för hvar och en, som har ögon att se, att vittna om det han ser. Men då bör icke heller vittnesmålets tillgänglighet nåt försvåras genom den abstrakta och alligenom skematiska förbehandlingen, som anses tillhöra en äkta vetenskaplig handbok.

I systematiskt hänseende vill sålunda denna bok endast undångöra grofarbetet: fastslå indelningsgrunden och uppdraga ramen. En närmare utbyggnad af systemet inom denna ram må ankomma på ett fortsatt arbete af experimentell natur. På de konkreta statsbilderna må systemet pröfvas, innan det ur dem definitivt abstraheras. Liksom arbetet om stormakterna gått före denna bok, så är meningen, att ett arbete om födernestaten (*Politiska handböcker IV*) skall gå före den slutliga affattningen af systemet.

Uppsala i november 1916.

Rudolf Kjellén.